

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), JULY 24, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 171

Obnova porušenja
v Sovjetski uniji
dobro napreduje

DEL AMERIŠKE DELEGACIJE NENADOMA ZAPUSTIL POTSDAM

Med Trumanom in Stalinom se je razvilo pristrčno prijateljstvo, ki je rodilo nepričakovane ruske koncesije, pravijo poročila

NEW YORK, 23. julija — Radijski reporter za N. B. C. Roy Porter je danes v oddaji iz Berlina poročal, da je del ameriške delegacije na konferenci velikih treh odpotoval iz Potsdama, in da se drugi člani delegacije pripravljajo na neko skrivnostno pot.

"Mogoče je poročati nocoj," je javil Porter, "da je del ameriške delegacije že odpotoval iz Potsdama. Kdo so ti delegatje in kaj bodo storili, je eden tistih prepovedanih predmetov, ki pa je to pot prepovedan radi varnosti, ne pa radi politične značilnosti.

Skrivnostna potovanja v zvezi s položajem na Pacifiku

"Drugi del delegacije je pripravljen na pot, ki delegate vzame v Washington, in od tam pa v neki povsem nov teritorij, kar vas ne bo nič manj presenetilo kot je mene, ko sem prvič o tem slišal."

Splošen vtis tukaj je, da se Porterjevo poročilo tiče vojne ga položaja na Daljnem vzhodu. Truman je stalno v stiki s poveljniki na Pacifiku in poročila o razvoju so poslana predsedniku čisto sredi sej velike trojice.

Sedmi dan konference med velikimi tremi

POTSDAM, 23. julija. — Tukaj se poroča, da se je med predsednikom Trumanom in premijerjem Stalinom razvilo pristrčno prijateljstvo, ki je rodilo nepričakovane koncesije od strani Rusije.

Neki ameriški zastopnik je poročal, da je velika trojica danes zopet imela sejo, ki je s tem nastopila sedmi dan, in da se razgovori uspešno nadaljujejo.

Ameriški krogi so zelo optimistični in poudarja se, da je Truman na svoji prvi mednarodni konferenci izposloval pomembno soglasje z Rusijo glede razvoja vojne proti Japoniki.

Nocoj je premier Churchill pogostil svoja dva kolega na formalni večerji, na kateri je bila navzoča Churchillova hči Mary. Med drugimi gosti so bili tudi general George Marshall, general Aleksej Antonov, feldmaršal Sir Brooke in državni tajnik Byrnes.

Rusija najbrž
kmalu napove
vojno Japonski

RIM, 19. julija. (O.N.A.) — V nekaterih tukajšnjih uradnih krogih je začelo prevladovati mnenje, da utege Rusija napovedati vojno Japonski čim se bo zaključila konferenca v Potsdamu. Osebnost, ki ima ozke stike s premierjem Ferruccio Parri in njegovim kabinetom, poroča, da so italijanski komunisti z velikim navdušenjem sprejeli predlog, da se napove vojna Japonski, ter da so skupaj z actionisti glasovali za omejen predlog. Liberalci in krščanski demokrati pa so bili proti temu.

Znano je, da Palmiro Togliatti, prvak italijanskih komunistov, nikdar ne napravi nobenega koraka te vrste, ne da bi najprej vprašal v Moskvi za nasvet, je nastalo prepričanje, da je maršal Stalin odobril napoved vojne Japonski.

K temu pa dodajajo še dejstvo, da je premier Parri v svojem tozadevnem brzojavu, naslovljenem predsedniku Trumanu, izrecno govoril o skupni borbi zedinjenih narodov — med katerimi se nahaja tudi Sovjetska Rusija — proti Japoniki. Ako bi Moskva ne imela nobenega namena, da nastopi proti agresorju na Daljnem vzhodu, je pač zelo verjetno, da bi se bila pojavila kakšna kritika radi tega besedila — bodisi da bi bila ta kritika predložena uradno ali neuradno.

Mesto tega pa je italijanska napoved vojne Japonski povzročila v sovjetskih krogih ravno toliko zadovoljstva kot v ameriških ali angleških.

MOŽ ŽRTVOVAL ŽIVLJENJE ZA SVOJO DRUŽINO

V nedeljo popoldne je 37-letni delavec James Kotesovec, ki biva v Maple Heights, rešil svoj ženo in dva mala otroka, ki so se potapljali na jezeru Stafford blizu Ravenna, ampak rešilni napor ga je tako utrudil, da je sam izgubil življenje v vodi.

Družina je šla na obisk k prijateljem, ki imajo tamkaj izletniško kočjo, in se je podala na jezero veslat. Tekom vožnje se je čoln prevrnil in vsa družina je padla v vodo. Kotesovec je rešil ženo in otroka, 8-letnega sinčka in 10-letno hčerko, toda napor ga je tako utrudil, da ni

Izdajniški proces
proti maršalu
Petainu se začel

PARIZ, 23. julija — Danes se je začel izdajniški proces proti maršalu Henri Phillipe Petainu, ki je podpisal premirje z Nemci leta 1940 in se opravičeval s trditvijo, da je to storil, "da reši Francijo in da pomaga zaveznikom do zmage."

Sodna dvorana, pred katero je stari maršal, ki je bil tekom nemške okupacije načelnik režima v Višiju, osebo podal izjavo v svojo obrambo, je bila nabito polna poslušalcev.

Enkrat so Petainovi simpatizirji vpriporili demonstracijo, nakar so orožniki izpraznili dvorano. Po kratkem odmoru se je zaslišanje nadaljevalo.

Kot glavna priča proti Petainu je danes nastopil Paul Reynaud, ki je bil premier ob času razsula Francije. Povedal je, kako se je trudil, da bi Francija ostala v vojni, da pa je vse njegove načrte prekrizal Petain, ki je bil očitno odločen vzeti vladno v svoje roke in postati diktator Francije pod pokroviteljstvom nacijev.

Reynaud je večkrat tekom izpričevanja postal tako ganjen, da je komaj nadvladoval svoja čustva.

Povedal je med drugim, da je 5. junija 1940 telefoniral pokojnemu predsedniku Rooseveltu, ki mu je obljubil poslati topove in municijo, ako bi Francija nadaljevala z bojem.

Dalje, da je pokojni admiral Darlan hotel napasti Nemce, predno so bili oni v stanu prirediti naval na Francijo, in da je general Weygandt že po begu vlad predlagal, da se ista vrne v Pariz, da pa je Petain dosledno nastopil proti vsem poizkusom, da bi Francija ostala v vojni.

Milwaukee, Wis. — Družina Joseph Stiglitz je bila obveščena, da je 29. maja padel na Okinawi njen sin Robert, star 19 let. Služil je pri marinah od lanskega junija. Poleg staršev zapuščata brata (pri vojakih).

38 delegatov A. F. of L. na konferenci za svetovni kongres delavskih unij

V nedeljo se je vršila v Clevelandu konferenca unij, spadajočih k American Federation of Labor, na kateri je bilo navzočih 38 delegatov iz ducat mest, ki so se zavzeli, da bodo delovali na to, da postane federacija članica Svetovnega kongresa strokovnih unij.

Vrhovni funkcionarji pri federaciji s predsednikom Greenwoodom na čelo, so do sedaj bojkotali vsa zborovanja svetovnega kongresa. Poslali niso delegatov niti na kongres v Londonu niti v San Franciscu, medtem ko je bila CIO zastopana na obeh zborovanjih. V Svetovnem kongresu so včlanjene tudi sovjetske unije.

Na konferenci v Clevelandu je bilo sklenjeno, da bo na izvršilni odbor federacije naslov-

Zračna ofenziva proti Japonski divja dalje; nov rekorden napad

Superbombniki so pri belem dnevu udarili Osako in Nagojo; šli so v boj brez spremstva

GUAM, 24. julija — Danes opoldne je zračna sila 600 B-29 bombardnikov vpriporila rekorden napad na japonsko industrijsko okrožje med Osako in Nagojo, v katerem je bilo spuščenih na tarče skoro 4,000 ton eksplozivov.

To je bil prvi zračni naskok od strani superbombnikov pri belem dnevu, ki je bil vpriporjen po preteku skoro meseca dni.

Mogočna letala so se razcepila v več skupin in udarila svoje tarče iz primeroma nizke višine, popolnoma prezirajoč močnost protiletalskega ognja od strani Japoncev, ne glede na to, da so bila brez spremstva, ki bi skrbelo za njih obrambo. Na tarče so bile vržene bombe, tehta-joče od 500 do 4,000 funtov.

Tretji velik napad superbombnikov na Japonsko

Gigantični superbombniki so križarili milje daleč kot veliki srebrni morski volkovi in presenetili dvojce najbolj visoko industrijaliziranih japonskih pokrajin tekom opoldanske malice.

To je bil tretji velik napad, ki so ga vpriporili superbombniki na Japonsko, katerega se je udeležilo nad 600 letal. Natančne številke niso bile objavljene, ampak rečeno je bilo, da je bil to največji napad, ki je še bil do danes vpriporjen.

Osaka, ki šteje 3,250,000 prebivalcev, je drugo največje japonsko mesto in je bilo že prej

petkrat tarča napadov. Za Nagojo, ki je eden izmed štirih največjih industrijskih centrov, je bil to sedemnajsti napad.

Prvi Amerikanci iz Nemčije dospeli na Luzon

MANILA, 22. julija. — Danes se je tu izkrcala prva skupina Amerikancev, ki je dospela iz Nemčije na Filipinske otoke. Ko je izstopila, je lilo kot iz škafe.

Prošli teden pa je dospela semkaj prva ameriška edinica, ki se je borila na italijanski fronti.

Večji del skupine, ki se je izkrcala danes, sestoji iz inženirjev, ki bodo skrbeli za razpečanje gasolina, dalje gozdarji in bataljoni za gradnjo in popravila.

Ti močje so bili na potovanju več kot 30 dni, kar je bila rekordna vožnja. Večina jih je bila v Evropi od pet do dvanajst mesecev.

Možje so bili dobro razpoloženi in med njimi se je čulo mnogo opazk, da bi bilo dobro, ako bi jim bil dovoljen dopust, predno so bili poslani iz Nemčije direktno na Daljni vzhod.

NOVI GROBOVI

MATIJA ERMAKORA

Kot smo včeraj poročali, je umrl dobro poznani pionir Matija Ermakora, star 77 let. Doma je bil iz vasi Dobropolje, odkoder je prišel v Cleveland pred 52 leti. Bil je eden prvih Slovencev, ki je imel svojo krojačnico na St. Clair Ave., ter jo je vodil kakih 30 let. Zadnjih 25 let je pa živel v pokoji. Bil je član društva Srca Jezusovega in društva sv. Nikolaja št. 22 SPZ. Žena Josephine mu je umrla pred 19 leti. Tukaj zapuščata trisindve: Henry, Matthew in Cpl. William, šest hčera: Mrs. Josephine Hafner, Mrs. Rose Lustrick, Mrs. Alice Walland, Mrs. Marie Stopar, Mrs. Anna Pagnard in Mildred, ter 10 vnukov. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 10. uri zjutraj iz Zakrajskega pokopališča.

WILLIAM MEHLE

Po dolgi in mučni bolezni je preminil mladi William Mehle, star 30 let, stanujoč na 391 E. 165 St. Rojen je bil v Clevelandu. Tukaj zapuščata žalujočo soprogo Dorothy, rojeno Hafner, tri tedne staro hčerko Bonita Gail, očeta Antona, doma iz Grosupelja na Gorenjskem, mater Mary, rojeno Ponikvar, doma iz vasi Sleme pri Cerkljici na Notranjskem, brate Mirko, Ludwig, Raymond, Herman in Wilbur, sestre Mrs. Donella Jasko in Pearl ter veliko sorodnikov. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v sredo popoldne. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj iz Jo-

sip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St.

KRIST KRPAN

Po kratki bolezni je preminil Krist Krpan, star 58 let, stanujoč na 676 E. 160 St. Bil je vdovec. Soprog je umrl leta 1942. Doma je bil iz Malih Zabelj, sv. Križ pri Ajdovščini, kjer zapuščata dva brata in tri sestre. Tukaj je bival 31 let in je bil član društva Kras št. 8 SDZ in podružnice št. 3 SMZ. Tukaj zapuščata sinova pri vojakih, Josepha in Mario, ter dva bratranca, Franka in Hermana Kravos. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 1. uri popoldne iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., na Highland Park pokopališče.

Veterani in delo

Ko je Jack & Heintz te dni odslavila nekaj veteranov, ki so se vrnili iz vojne, je predsednik Jack rekel, da je bilo to storjeno po pravih unij. Unijski predsednik Matthew DeMore pa je trditve včeraj zanikal. On trdi, da so bili veterani odslavljeni brez vsake vednosti unije.

NA OBISKU

Iz Detroita, Mich., sta prišle na obisk Mrs. Jennie Vidmar in hči Dorothy. Mrs. Vidmar, rojena Medved je svojočasno živela v Clevelandu, ter je sestra poznane Mrs. Legat, z 6922 Hecker Ave. Nazaž ste odšle danes. Upamo, da ste se dobro zabavale v krogu svojih sorodnikov in prijateljev!

80,000 Nemcev aretiranih v ameriški okupacijski zoni

Mnogo orožja in municije zaplenjene tekom dvodnevne masnega pogona

FRANKFURT AM. MAIN, 23. julija — Danes je bilo uradno naznanjeno, da je ameriška okupacijska armada, broječa pol milijon mož, preko sobote in nedelje izvršila masni pogon proti podtalnim elementom, tekom katerega je bilo aretiranih 80,000 oseb in zaplenjeno mnogo orožja in municije.

Pogon je bil izveden popolnoma nepričakovano

Tekom masnega pogona je bila izvršena hišna preiskava v sleherni hiši v ozemlju, kjer biva 15 milijonov Nemcev, ki so bili popolnoma presenečeni in zmedeni, toda niso nudili najmanjšega odpora.

Brigadir gen. Edwin L. Sibert, ki je danes dovolil objaviti poročilo po pogonu, je rekel, da je bil ukaz zanj izdan že pred tremi tedni, da pa je bila do zadnjega trenutka ohranjena popolna tajnost in da ni prišla v javnost niti beseda o odrejeni akciji.

Poročano je samo o dveh slučajih odpora proti preiskavi, in en Nemec je bil tekom pogona ustreljen. Gen. Sibert poroča, da se je tekom velikega pogona zaplenilo tudi ameriške uniforme, vojaški živež, gasolin in vozila, da pa se ni odkrilo niti najmanjšega sledu organiziranega podtalnega gibanja med Nemci.

Nekateri aretiranci so bili oblečeni v ameriške uniforme. General pravi, da so bili ne-

kateri aretiranci oblečeni v ameriške uniforme, ki pa so trdili, da druge obleke sploh nimajo. Večina je bila aretirana, ker niso imeli pravih identifikacijskih listin.

Pogon se je začel v soboto zjutraj pod tajnim geslom "Tallyho". Ustavljeno je bilo sleherni vozilo na cesti, ne izvemši ameriških "jeepov", in sleherni hiša je bila preiskana od kleti do podstrešja.

Nemcem se je dovolilo teden časa, da izročijo vse orožje, municijo, radijske oddajnike in druge prepovedane predmete. Tisti, pri katerih bi se pozneje našlo prepovedane predmete, bodo postavljeni pred sodnijo, ki bo imela moč izreči smrtno kazen.

IZ BOLNIŠNICE

V nedeljo je bila prepeljana iz bolnišnice Mrs. Mary (Bunny) Tolar, ki se sedaj nahaja pod zdravniško oskrbo na domu staršev Mr. in Mrs. John Zaic, 452 E. 157 St. Prijateljice so vabljene, da jo obiščejo.

Back the Attack!
BUY MORE THAN BEFORE

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalecu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	\$3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RUSKA STRATEGIJA NA PACIFIKU

Ako se Rusija pridruži vojni proti Japonski — in polno razlogov je, ki govorijo v prilog temu, da se bo to zgodilo — je mogoče z znatno točnostjo napovedati, kakšne bodo glavne črte njene strategije. Kar se tiče Japoncev, so očitno že sami izdelali tako napoved ter v soglasju s tem razpostavljajo svoje sile za odboj pričakovanega sovjetskega naskoka.

Za vojno, kakršno bi morala voditi Rusija na Daljnem vzhodu, bodo odločilni trije faktorji, ki so vsi bodisi znani ali pa se jih more brez posebne težave ugotoviti. To so: ruski vojni cilji na Pacifiku; velikost in vrsta sil, ki jih bo mogla vreči v borbo, in končno, izvanredno težaven teren, na katerem bi bile sovjetske armade prisiljene vršiti borbo.

Sovjetski cilji na Daljnem vzhodu so že dalj časa prilično jasni. Nihče si seveda ne domišlja, da bo Rusija podvzela velik vojaški napor enostavno iz hvaležnosti do svojih zapadnih zaveznikov. Kot vsaka druga velesila, tako ima tudi ona svoje posebne interese, ki so njena prva briga, in na Pacifiku so interesi Rusije znatni.

Tako konferenca Združenih narodov v San Franciscu kot dogodki v Evropi izza nemške predaje jasno nakazujejo, da eden poglavitnih smotrov sovjetske zunanje politike je zgradnja lastnega pokrajinskega sistema v ozemljih, katera smatra življenske važnosti za svojo varnost — prav tako, kakor to delajo Zedinjene države v ameriški hemisferi in na otočjih Tihega oceana, in kakor je to cilj Velike Britanije v zapadni Evropi in Sredozemlju. Na svojih evropskih mejah je Rusija že organizirala verigo prijateljskih vlad — uporabljajoč pri tem metode, ki jih gospodje v našem državnem departmentu smatrajo za zelo "neotesane" — vse od Finske na severu pa do Balkana na jugu. In bilo bi skrajno presenetljivo, ako Rusija ne bi storila vse, kar je v njeni moči, da ustvari slično zaščitno verigo na svoji azijski meji.

Dejansko je Rusija že začela uveljavljati načrt za organiziranje svojega pokrajinskega sistema na Daljnem vzhodu. Prvi člen je že dolgo v njeni oblasti, namreč kontrola v zunanji Mongoliji, ki leži severno od tistega dela Kitajske, ki se nahaja v rokah kitajskega komunističnega režima. Od tam dalje se razteza divjina Sinkiang, kjer sta Rusija in Kitajska delili oblast do leta 1943., ko so se sovjetske čete umaknile, da izpolnijo vrzeli na evropski fronti. Mesec dni po nemškem porazu so se Rusi začeli vračati v Sinkiang pod plaščem "spontane revolte" muslimanskih plemen.

Cim je Rusija konsolidirala svoj položaj v teh ozemljih, ji je treba dodati samo še dva člena za izpolnitev svoje verige. To sta Koreja in Mandžurija, ki sta bistvene važnosti za njeno varnost v slučaju napada na sovjetsko zemljo od strani Japonske ali katerekoli druge velike sile na Tihem oceanu. Strategično in gospodarsko važnost teh dveh pokrajin so priznavali državni karistične Rusije dolgo pred prihodom boljševikov na krmilo. Rusija je dejansko dominirala Mandžurijo, dokler je niso od tam pregnali Japonci — iz južnega dela po porazu, katerega so Rusi doživeli v vojni z Japonsko tekom 1904-06., iz ostalih pa tekom let sovjetske šibkosti po revoluciji leta 1917. Zopetna dobitve učinkovite kontrole nad tema dvema pokrajinama je očitno poglavitni smoter Sovjetske unije na Daljnem vzhodu.

To ne pomeni, da Rusija namerava anektirati Mandžurijo ali Korejo, ali da jima bo vsilila komunistično vladno. Kakor v centralni Evropi, bo najbrže zadovoljna, da tam uveljavi svojo strategično in ekonomsko oblast in da zajamči obstoj lokalnih vlad, ki ji bodo naklonjene. Potem bi bila brez dvoma pripravljena dovoliti obema deželama dobro mero resnične neodvisnosti, prav kakor n. pr. Zedinjene države ne vtikajo svojih prstov v nožanje zadeve Kube ali Paname, dokler niso tam ogroženi naši vitalni interesi.

Dejansko je Rusija že mnogo prispevala v vojni proti Japonski. Ne samo, da je celo tekom svoje najhujše stiske

Zgornje slike kažejo, da se splošno uporablja prazne sode od olja na Pacifiku. Na levi se vidi kako se je nakopičilo te prazne sode pred nekim poslopjem, v obrambo pred napadom itd. Na sredi vidite kako služijo na domu kot umivalnik. Zgoraj na desni so sodi za razne uporabe na farmi, dočim se na desni strani spodaj vidi sode, ki jih rabijo za pripravo jedi.

Tudi v druge koristne namene pridejo prazni oljni sodi v poštev, namreč kot skrišališče pred bombami, za sežiganje smeti, vodovodne cevi in reflektorje na drogovich za razsvetljavo.

JUS KOZAK:

DOMOVINSKA TROBENTICA

(Nadaljevanje in konec.)

Vozila sva se v kamionu po zasneženi pokrajini. Na prisojnih obronkih ob cesti je že kopnel sneg in nenadno sem pod suho lesko med sivo, ovenelo travo in robido zagledal rumen cvet trobentice v ilovnati zemlji. Domovinska trobentica, ki razveseljuje oči ob naših grapah in kamenitih kolovozih, ko vejevo v deželo šele slutnje pomladi.

Domovinska trobentica, nisi mi bila simbol, ampak čisto preprosta rastlina, ki prva priča v pomladnih krikih zemlje, da se življenje ne da zabiti.

Tvojo smehljajočo radost sem ugledal v očeh ljubeče žene, ki se ni dala odtrgati z rodne zemlje in je zasledovana od smrti zapustila vse in šla s sinovi v borbo in gozdove. Zasvetila se je v očeh živahnega partizana, ki je izumil nov stroj in ga sestavil iz zavržene kovine. Ne, življenje še ne da zabiti. In kaj je življenje? Borba, med rastjo in uporom.

Po prvih dneh omamnega razgledovanja pravičnih človeških bivališč za obrambo in zdravniško nego, v katerih je človeški um takorekoč iz nič ustvarjal, po izprehodu med partizani, ki skušajo položiti temelje družbi, katera bi na novih ekonomskih osnovah pričela doživljati etiko človeške skupnosti, po spoznanju naporov, da bi se vse narodove sile do skrajnosti napele v pojmovanju nove družbene morale in zavesti dela, pred stenskimi časopisi, na katerih so okorne roke izmučene od boja in dela izražale notranjo

na evropski fronti vzdrževala na vzhodu svojo sibirsko armado, ki je demobilizirala 600,000 mož broječo japonsko silo, katera bi bila drugače rabljena proti Amerikancem, in v seriji nenapovedanih vojn na mandžursko-mongolski meji ustavila japonsko agresijo. Ko je Japonska invadirala Kitajsko, so Rusi pošiljali vojaške potrebščine Čiang-Kaj-šeku in s tem nadaljevali celo po nemškem napadu na Sovjetsko unijo. Pozabiti ne smemo, da do dneva, ko so nas Japonci zavratno napadli v Pearl Harborju, je edini prispevek Amerike v vojni proti japonskemu imperijalizmu obstojal iz visokodonečih govorov, v katerih se je poveljeval junaški odpor Kitajcev, medtem ko smo nemote

no nadaljevali s pošiljanjem olja in železa na Japonsko.

nja doživetja, sem se pričel izpraševati, po kaj sem prišel? Komu si potreben in čemu?

Kdor se vsiljuje družbi kot nenadomestljiv biser, ne bo poznal nikoli iskrenega odnosa do sočloveka. Resnično potrebo ustvarja šele skupna borba za življenje.

"Kako se boš ti boril?" sem se izpraševal. "Kako potrđil lastno življensko upravičenost?" Sešel sem se s slovenskimi pisatelji, ki žive med partizani, in segli smo si v roke. Za skupno delo pred veliko, težko odgovornostjo.

Vsi pisatelji in pevci, ki so v našem narodu ustvarili človečansko kulturo, so se z neizprosno odgovornostjo pred svojo vestjo borili za osebnost in človeško resnico. Vsak izmed njih je bil revolucionar v svojem času in je hodil pred narodom z žrtvijo lastnega življenja.

Sedaj se je narod v svojih dejanjih dvignil do njihovih resnic. Poskuša se dvigniti tudi do življenske lepote, s katero so mu razsvetljevali trnjevo pot tlačana in sužnja.

"Ko se poleže borba za obstanek in za podobo družbe, se prične borba za njeno kulturo, to je za njeno življensko vsebino," vsa se je pogovarjala v zvezdni noči ob priskušanju oddaljenega bobnenja topov.

V snežnih viharjih, deževnih nočeh, na smrtnih marših po grapah in gozdovih in pred umiranjem na trdih pogradih, so se porajale sanje o ljubezni, o lepoti in radosti, o mladostnem junaštvu, razjedale dušo trpke bolečine pred peklo človeškega trpljenja. Mrtvaška zona je spreletavala človeka pred podobami človeške okrutnosti in duša je grebla kakor krt po smrti našega življenja. Vse te sate bolečine in groze so iskale

izraza v besedi, da bi se pot človeška zapisala v čas.

Premišljal sem o velikem tekstu doslej največje slovenske borbe za našo življensko nujnost pred ukazom smrti. Kdo ga ustvari? Kakšno podobo mu bo dal? Njegovo rojstvo ni v naših rokah.

Sedaj je borba veličastnejša in silnejša od besede.

Mi moremo biti le glasniki človečanske vsebine, ki se je rodila iz te borbe. In glasniki bomo, če sprejmemo borbo za svojo osebnost in obenem življensko resnico naše družbe. Le v resnici najde človeško življenje svojo podobo, vsak zlagan utrip srca je njena spaka.

Borba za resnico, iskanje njegove najgloblje izraza in lepote, ko priskušuje vsem živim in mrtvim srcem v tem odločilnem boju, je rojstvo sodobne kulture, a oblika je njena življenska moč.

V tej borbi, pisatelj, padeš ali doživiš pomlad, domovinsko trobentico, izraz večno nastopajočega življenja.

Urednikova pošta

Tole mi ne gre v glavo!

Cleveland, Ohio. — Da "Ameriška Domovina" trdi, da se je za Slovenski dan od vseh povabljenih ameriških mestnih, okrajnih in državnih činiteljev, odzval samo clevelandski mestni odbornik Križek.

Odgovor: Poleg Mr. Križka se je pisemno odzval in pozdravil shod tudi euclidski župan Kenneth Sims, dasiravno so nas gotove osebe iz vašega tabora denuncirale rekoč: da bo imelo proslavo "A bunch of Communists". Poleg teh dveh činiteljev je bil povabljen edino še guverner France Lausche, ki pa je odgovoril negativno, kar smo pa že vnaprej slutili, ker ga očitno ne kontrolirajo elementi, ki so vse preje kot naklonjeni novi Jugoslaviji in SANS-u. Splošno mnenje nazvočih je bilo, da si Frank s svojo odsotnostjo od takole velike proslave, ni napravil nobene reklame za svojo karijero.

Dalje trdijo, da je bilo na proslavi navzočih le 1,000 ljudi in 25 pevcev, dočim jih je poročeval "The Cleveland Press" ocenil na 5,000. Kdo ima torej prav? Nedvomno T. Andrica, ki je bil navzoč že na šestih sličnih proslavah. Število pev-

cev je bilo pa od njih samih ocenjeno na 55 do 60.

Podpolkovnika Slavko Zoreta in delegata iz konference Stane Kraševca, kot glav. govornika, so docela ignorirali, dočim se v svoji naivnosti zaletavajo v L. Adamiča, ker je govoril v angleščini. Odgovor na to je dvojen. I. na shodu je bilo precej mladine, ki so že čitali njegove knjige; in II. Adamič je dosegel svoje uspehe le potem angleščine, ampak nikjer ni zapisano, da poleg tega ne more biti dober Slovenec.

Opazke glede balincarjev so tudi silno naivne. Med nami so vsakovrstni tipi. Nekateri se zanimajo za balincanje, drugi za beznice, tretji za punce, četrti za karte itd. Zadoščenje imamo v tem, da jih je le majhen odstotek. Sicer pa živimo v svobodni Ameriki. Dolef bi dejal: Vsak po svojem okusu!

Gospode pri "A. D." silno bolijo naši uspehi. Zavist je že kar preveč očitna in to pot so šli z njo predaleč, kar se zrcali v zgradnji njihovih lastnih pristašev. Pričakovali so, da bodo potom ostudnih napadov na SANS in njegove voditelje, škodovali proslavi, toda bilo je ravno obratno. Narod vas je pričel spoznavati!

Partizan.

Slike na vrtu

Letos še ni bilo slikovne predstave na vrtu, kakor so se vršile prejšnja leta. Vzrokov za to je več; največ je bil vzrok vreme, bilo je ali mrzlo ali deževno.

Prva predstava je namenjena za v sredo 25. V ta namen sta določena dva večera. Za slučaj, da se ne bi mogla vršiti v sredo radi vremena ali mogoče pogreba, se lahko vrši v četrtek. Za slučaj, da se ne more oba večera vršiti, je potem preložena na prihodnjo sredo ali četrtek 6. ali 7. avgusta.

Glede slik naj bo vsak pripravljen, da bodo ugodno zbrane in da bo vredno, da se vdeležite. Tri vretena novih filmov še niste videli. Te so: Zmaga nad Nemci, zmaga nad Okinawo na Pacifiku in mnogo drugih. Dodatno bo še vsakega nekaj. Kdor pa želi, da se pokaže katerokoli njih slik, tak naj se oglasi in sporoči, da se mu ugod.

Ako bo zanimanje za predstavo, se bo potem lahko zopet ponovilo, toda vsaka predstava bo iz drugačnih slik.

Začetek predstave je ko se zmrči. Pridite, da dobite sedeže ob času, 10c je za sedež. Skupicek gre pa za begunce.

A. Grdina, lastnik slik.

Janko N. Rogelj,

Za takojšnje pomoč

Pred par tedni sem dobil dvoje pism. Prvo mi je pisal naš dober in agilni tajnik, brat Joseph Turk, iz Conemaugh-a, Pa. V pismu je bil priložen tudi ček za \$459. Drugo pismo mi je poslala poznana in vestna tajnica, sestra Mary Puz iz Tacoma-e, Washington. Tudi v njenem pismu je bil priložen ček \$70.25. Oba sta mi poslala denar, da naj kot glavni predsednik ABZ izročim poslano darove za takojšnjo pomoč našim osvobojenim in trpečim Slovincem v domovini.

Denar sem takoj izročil postojanki SANSa v Clevelandu, ki je združena z lokalnim odborom JPO-SS.

V Conemaughu, Pa., so pripevali kot sledi:

St. Louis Society No. 36 ABZ, \$100; John Jancar, \$20.

Po \$10: Napredni Slovinci, No. 254 SNPJ, Anton Gabrenja in Joseph Turk; Frank Podboy \$6.00.

Po \$5: Andrew Vidrich, Vin Rustja, Frank Svete, John O'lar, Louis Rovanse, Mrs. M. Krebel, Mrs. Pike, Mrs. L. Stermec, Steve Mrak, J. P. Skoff, Joseph Ule, Mrs. J. J. Cic, Anton Mele, Jacob Gabrenja Jr., Joseph Urbas Sr., J. Mele, Joseph Okocki, Louis chena, Joseph Hudoklin, M. John Kapler, Mrs. F. P. Zupancic, John Jancic, Frank Kobal, John Brezovec, Tony lenc, John Medle, John Neimenovani, Joseph Medle, n. Groznik, Anton Per.

Vid Rovanse, \$4.00.

Po \$3.00: Joseph Luzar, seph Widmar, Frank Petrov John Volk, Frank Sustersic, ton Gole, Antonia Drobnic, imenovani, Thomas Popp, Beltz.

Po \$2.00: John Zupancic, ra Edw. Zupancic, Anton reltz, John Kolar, Frank zovsek, Frank Skufca, Fr. Bevc, Louis Cvelbar, Jacob vekar, Mary Modic, Frank sar, Jacob Gabrenja Sr., Petrov, Jacob Koss, John Lowko, John Klajder, John lavec, Louis Butara, Frank ler, John Bizjak, John Anton Koren, Mrs. Kmetz, seph Mrak in Matt Strazisar, Mary Pristaw \$1.50.

Po \$1.00: Neimenovani, menovani, John Jakobe, Louis Jacobo, Tony Jacobo, nie Milavec, Frank Milavec, ton Tursic, Frank Jacobo, seph Bregar, John Marb, John Butara, Frank Penko, sephine Lupek, Joseph John Korbar, Anton Sadar, Vincent Bukovec, Joseph hne, Lovrenc Kranjc, Strazisar, Joseph Jacobo, Drobnic, Mary Kuser, Silko, Anton Rovanse, seph Cuk, Mary Cuk, Perko, Frank Koss, Frank don, Anna Martincic, Cekada.

Joseph Bukovec, 50 Skupaj \$459.00.

V Tacomi, Washington, darovali sledeči:

Po \$25: Anton Malovec, društvo Slovan, št. 176

Po \$5.00: G. J. Porenta, Klarich, Sr. in J. Pelozo, tovič, \$2.00; Frank \$1.25.

Po \$1.00: John Klarich, Hrvat.

Hvala lepa vsem darovalcem. To je dokaz, da naša je še niso pozabili svojih in sester v domovini. Amje Slovinci in Slovenke razarjo bolest in boje osvobodite naroda v domovini. Oni pripravljani, da pomagajo dar se jih vpraša.

Eager Beaver

Kupujte vojne bo

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Potem gre k Rožamariji. Toda ona spi in ne smeje je zbuditi. Tako bo moral zdaj pogosto stati pred zaprtimi vrati. Pa se moše tega navadil.

Prav tedaj se je pripeljal njegov tast na dvorišče. Do vrat mu je šel naproti. "Harro!" Može se je prestrašiti njegovega obraza.

"Dobro je, oče," je dejal komežor mogoče upa polno. "Samo mene je nekoliko vzelo."

Knez je skočil z voza in prišel s seboj velik šopek, zavito v bel papir.

"Japonske lilije so, Rožamarija, sem jih prinesel. Ničesar drugega nisem odkril, da bi jo razveselilo." Harro je vzel cvetličice.

"O, zelo bo vesela," je dejal nekdo podzvestno. In šla sta nazaj v spalnico.

"Pozno prihajam, Harro, toda šarloti mi dela hude skrbi. V začetku jo je najina nena, Cateca zelo prijala, čeprav ni nena, besed, da bi svoje sočutje Johnu izkazala. Danes je pa takšno, da me kar skrbi. Ti preiskovalni sodniki in drugi so bili taktični, da so se lotili s razizidanimi neumnimi vprašanji čestarega Kristijana. Kristijana, ki bi bil rajši sam stopil ob vsako puško, samo da se mu ne bi hčeri ne bi nič primerilo!"

ga je tako pretreslo, da je bil krče in je jokal več ur. Marbista duša! Pri njem sem bil, ga nisem mogel potolažiti. h Koprastano stoka: "Princesa, Sadar nesa!" No, zdaj človeka, hvašep bogu, imajo. In orožje, Harro, je, pri pa tak, da te je groza poobe, pidiati. Pazi na sebe in premarer, Al se! Pomisli, kako se bo Rokk Snarija prestrašila."

"Človeka, človeka," ponovi Frank, roke se mu stresejo. Tam leže in dobi pod glavo eno blazino Rožemarije. In z ga pokrije še z njeno odedenonjen in siv. Od daleč je vikorakor betezen stavec.

"Človeka?" je vprašal Harro enkrat skozi zobe.

oza. Harro je pogledal k višku: Ali se je za umor pripravarich

Ne, tega ne mislijo. Bil je in divji lovec. Meril je na srMožak pa taji. Seveda. Se-da našim se je odvalil kamen odvojih b, ker je zločinec tujec. —

te razarharro je skril obraz v blaziosvobolPotem sta oba dolgo mol-

Oni soGrenko, o, grenko."

aposedel je vprašal knez: Ali si Rožomarijo videl?"

Ne."

mez odkima s sivo glavo. j pade vse nad mene! Mati emarije, oba sinova, in zdaj zločinec ustrelil še edino

harro vstane. Kako sebične-ga je napravila bolečina. Mož en njega je moral dati še kakor on. Zdelo se mu je, ga ni še nikoli tako dobro amel, da mu ni bil še nikoli o blizu.

težavo se je dvignil. Slišal as malega Henrika. Potem e vrnil z malikom, ga posta-ri vratih na tla in dejal: No, Henrik!"

Opa!" je vzkliknil malček lo in odhitel h knezu, ki se e zvedril obraz.

Kaj, Henrik, hođiti že tudi čisto sam!" Vzel ga je v oče in ga poljubil na teme, kuštrave lase. Pokazal mu rojjo uro in jo navijal. Har-

ro ju je opazoval, in dobro mu je delo, ko je začutil, koliko resnične tolažbe mu prinaša otrok.

Potem je nekdo potrkal. Harro je šel ven. Gospod profesor je stal pri vratih in rekel:

"Moja navzočnost nocoj v Wurzburgu ni potrebna. Rad bi si privoščil dan počitka. Ni izključeno, da bi me gospa grofica še kaj potrebovala. Ali me lahko obdržite tu, ali pa...?"

"Moj tast, ki je pravkar prišel, bo zelo vesel, ko bo slišal, da sta se lahko še malo odtrgali od dela in da ostanete pri nas..."

"Torej prav. Najprej se bom malo izprehodil. Drugače počenjam to samo v avgustu in septembru. Že dolgo let nisem videl cvetočih rožnih meja. Ali jih tu imate?"

"Seveda, gospod profesor. Tudi moji konji so vam na razpolago. Knez vam bo poslal svojega voznika, ki vas bo vozil po okolici."

"No, če mi ponujate takšno udobje! Saj lahko ustavim, kjer mi bo najbolj všeč. Kar vozniku bom naročil."

Kmalu se je odpeljal voz in profesor z njim. Toda ne mimo rož v živi meji. Vprašal je voznika:

"Ali poznate kraj, kjer se je nesreča primerila? Odvedite me tja!"

In gospod profesor se je odpeljal na Rimski travnik.

"In natančno mesto?"

Možak ni mogel zapustiti konj in zato je gospodu natanko opisal skrito pot, ki drži skozi grmovje ob robu okoli travnika.

Pa tudi stojišče, odkoder je najbrž padel strel.

Profesor je korakal po ozki, lepo negovani poti med lesnikovim in šipkovim grmovjem. Vrhovi visokih dreves so bili nad njim. Kmalu je odkril kraj nesreče. Vse je bilo od mnogih stopinj razhojeno, cvetice so bile polomljene in žalostne, in vse je bilo razen tega od dežja blatno. Kakor bi bil travnik žaloval.

Profesor je s svojimi sokoljimi očmi tako vestno pregledal vso okolico, kakor da bi dejanje njega osebno najbolj zanimalo. Tam je bil zabiti majhen, bel kot v tla. Dalje pa je bilo vse na travniku nedotaknjeno.

Počasi je spet stopil proti gozdu in hotel poiskati kraj, kjer je bil zapustil voz. Prišel je do skrite poti, toda nekako je moral izgubiti pravo smer. Več steza se je križalo in ozke zelene ceste, ki je držala do voza, ni mogel najti. Zmerom nove steze so se križale, zmerom iznova je mislil, da je na pravi poti, toda zmerom iznova je moral ugotoviti, da vidi pred seboj drug kos začaranega travnika.

Tedaj je zaslišal korake. Na stezi, ki je tekla vzporedno z njegovo, je za trenutek opazil damo v zeleni obleki, za njo pa

lovskega čuvaja s puško v roki. No, ta mu bo lahko povedala, kje je prava pot. Preskočil je poteček, in iznenada se je znašel v močvirnem kraju, kjer mu je hotelo jelsévje razpraskati obraz. Le s težavo je prišel spet od ondod. Zdaj pa mora biti dama že daleč. Ne, tamle je! Mladi čuvaj ji poda puško, za trenutek meri, potem se sliši strel.

Morala je zgrešiti, kajti skomignila je z rami, podala mlademu možu spet puško in odšla dalje. Profesor je še enkrat preskočil poteček. Tedaj se je pod njim spet zasvetil travnik in v svetlem solnčnem soju beli količek.

Moral je prehoditi velik krog. Zraven njega je bila v grmovju zelena pot. Udaril se je po čelu: "Ali je vse začarano?"

In tedaj je prišla dama iznenada mimo njega. Pozdravil jo je, kakor pač pozdravi človek v gozdu na ozki stezi damo. Ona mu ni odzdravila, samo otrplo mu je pogledala v obraz, kakor ga ne bi bila videla. Bila je mlada in lepa, v elegantni, a preprosti lovski obleki, in njen obraz je bil kakor krinka, iz katere so gorele velike, otrple oči.

Lovski čuvaj za njo ga je vljudno pozdravil, in dobro je videl, da je bil mladi, od solnca ožgani obraz upadel, oči pa so gledale čisto zmedeno. Zavila sta na nek stransko pot in sta skoraj v trenutku izginila.

Zdaj je pohitel k vozu. Voznik ga je menda čakal nekoliko v skrbih. Vprašal ga je:

"Ali niste videli dame, ki je šla mimo? Kdo pa je to?"

"Njena visokost, gospa knežinja."

"Pa vendar ne mati grofice Thorsteinove?"

Mislil je, da je knez vdovec, kajti mati bi bila morala vse-kako biti pri svojem otroku...

"Mačeha, gospod profesor."

"A, tako!" Sedel je na voz, ki ga je hitro odpeljal. Torej mačeha. In poiskala je kraj, kjer se je njena hči ponesrečila. In nad tem krajem je streljala. Čudno spominjanje. Spomnil se je tudi čuvajevnega zmedenega obraza.

In potem se mu je zadelo, kakor bi se bil iznenada razvil v njegovi glavi skrivnostni klobučič, skoraj brez njegovih misli in njegove volje...

In spomnil se je besed, ki jih je čul v vročici iz ust mlade grofice:

Big League Record

The all-time major league record was broken when Frank Hayes, 29-year-old Cleveland Indian catcher, appeared in his 218th successive game, without missing an appearance in the lineup. The record was broken when he caught against the Philadelphia Athletics.

Yank Weds Russian Princess

The crowning ceremony of the Orthodox rites features the wedding of Princess Xenia Romanoff, daughter of Prince Andrew of Russia, and Lt. Calhoun Ancrum of the U. S. army, in the Russian Orthodox church, St. Phillips, in Buckingham Palace road, London. They met while Lieutenant Ancrum was stationed with U. S. troops in London.

NAZNANILO IN ZAHVALA

1888

1945

Žalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko v našo sredo in nam ugrabila našega nadvse ljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in dragega očeta

Rudolfa Božeglav

Blagopokojnik se je očitno dobro počutil in je delal v svoji vinarni, ko ga je zadela mogočanska kap. Vsa zdravniška pomoč, ki mu je bila na razpolago takoj, pa mu ni mogla ohraniti življenja in tako je za vedno zatisnil svoje mile oči dne 7. junija. Pokopan je bil ob velikem spremstvu mnogih prijateljev in znancev, dne 11. junija iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Highland Park pokopališče, kamor smo položili njegovo truplo v naročje matere zemlje.

Pokojni soprog in oče je bil ob času smrti 57 let star. Doma je bil iz vasi Lokev pri Divači na Primorskem, odkoder je prišel v Cleveland pred 38 leti. V zadnji svetovni vojni je tudi služil pri vojaki in bil je član Ameriške legije, ki mu je priredila časten pogreb.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so s krasnimi venci in šopki cvetja okrasili mrtvaški oder pokojnika. Ta izraz vašega spoštovanja napram njemu nam je bil v veliko uteho in tolažbo, ker pričalo je, da ste pokojnika čislali in ste čutili z nami vred njegovo izgubo.

Enako najlepšo zahvalo izrekamo tudi vsem onim, ki ste darovali v gotovini ter onim, ki ste darovali namesto vencev v pomoč bednemu narodu v domovini, kot na primer za takojšnjo pomoč ali za SANS.

Prisrčno zahvalo izrekamo onim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu za prevoz pogrebcev.

Zahvala bodi izrečena vsem, ki ste izkazali svoje spoštovanje do umrlega in ga prišli pokropiti, ko je ležal na mrtvaškemu odru, kot tudi vsem, ki ste čuli pri njemu in ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Pevskemu zboru "Zarja" izrekamo našo globoko zahvalo za krasno zapeto žalostinke ob krsti v pogrebni zavodu.

Najlepša zahvala bodi izrečena tudi Mr. John Mihelihu, ki je skrbel, da se je priredilo dragemu pokojniku tako časten pogreb ter za ganljive besede, ki jih je izrekel pri grobu pokoj-

nika v počast. Hvala nosilec krste od Ameriške legije, ter za častno udeležbo pri pogrebu.

Pogrebni zavodu Frank Zakrajška ter njegovi družini se iskreno zahvaljujemo za vso pomoč in tolažbo, ki so jo nam nudili takoj v boleznih in času smrti, kot tudi za krasno urejen in voden pogrebni spreved.

Vsem sosedom in prijateljem, ki so nam prihiteli v pomoč, posebno pa Dominiku Lušinu in soprogi Mary izrekamo globoko zahvalo za vse, kar ste nam dobrega storili v tem času. Nepričakovana smrt soproga in očeta nam je bila huda udarec in sočutje in pomoč, ki ste jo nam nudili, bomo cenili do konca naših dni.

Zahvalo tudi izrekamo družini sestre pokojnika Mrs. Mary Toscano, ki so prišli iz Indianapolis, Ind. na pogreb.

Hvala tudi članom društva Cleveland, št. 126 SNPJ, ki so prišli pokojnika pokropiti in ga spremili k večnemu počitku, ter članom Carpenters' Union Local št. 182, ki so ga prišli pokropiti in ga spremili na pokopališče.

Bilo je veliko vas, ki ste se izkazali nam prijazne, ko nas je zadel huda udarec, ki je ugrabil gospodarja in očeta, in le s težavo bi mogli izreči globoko zahvalo vsakemu posebej, zato pa bodi tem potom vsem, ki ste nam kolikaj dobrega storili in z nami sočustvovali, izrečena najlepša hvala!

Preljubljeni soprog in dragi oče! Tako nepričakovano in brez slovesa si se poslovil od nas, ki smo Te tako ljubili! Žalostne in potrte si nas ostavil in težko Te pogrešamo, toda v naših srcih bo vedno živ el lep spomin na Tvoje mehko srce in Tvojo dobroto! Počivaj v miru v hladni ameriški zemlji!

Prezgodaj odšel si od nas, zapustil vse, ki si jih ljubil, zapustil svoje lastne drage.

Hladna Te zemlja zdaj krije, mi pa ne moremo biti veseli, ker so to žalostni spomini za nas

Nikdar Te ne bomo pozabili, vedno se Te bomo spominjali, do konca naših dni!

Žalujoči ostali:

AMALIJA, soproga;
SLAVKA (STELLA), hči;
G. M. 3/c RUDOLPH FRANK, sin;
MARY TOSCANO, sestra v Indianapolis;
JOHANA SINKOVIČ, teta;
JOHN VLAH, bratranec;

v stari domovini pa mati Franca, sestri Amalija in Olga in brat Ludvik ter več drugih sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 24. julija, 1945.

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

★
Priredil I. H.

(Nadaljevanje)

— Da, naš vse je zelo prevzelo, ko smo slišali, da je premil. Uboga žena — tako srečno sfa živila skupaj. Lepega sina je tudi izgubila. Kje je sedaj vendar?

— Kolikor je meni znano, je nekje v Švici. Morala je proč; grozno je izgledala. Na dan pogreba sem jo zadnjikrat videl; pozneje pa ni hotela z nikomur več govoriti.

Stranski pogleda na uro. — Pol dvanajstih je že. Zdaj pa moram hiteti. — Vstane in si opase sabljo. Služabnik mu pomaga obleči suknjo.

— Zdaj pa lahko noč, Wolf. Tedaj, pisati morate! Vedeti morate, pri čem ste.

Wolf molče prikima in spremi gosta do vrat.

Wolf sede k mizi, glavo si zakopje v svoji roki in po kratkem času priklina.

— Da, mislim, tako je najboljša. Stranski ima prav, — pravi polglasno. Vzame papir, pero in črnilo in po kratkem premisleku napiše naslednje: Velečenjena gospica!

Oprostite mojo predrznost, da vam pišem; toda nobene druge poti ne pozna, kako bi se z vami seznanil. Mogoče vam nisem popolnoma neznan in ako imate le majhno sled naklonjenosti do mene, vas iskreno prosim, da mi dovolite pogovor z vami. Določite kraj in čas. Moja častna beseda na to, da moja prošnja nima nikakih nespodobnih nagibov.

S hrepenenjem pričakuje vašega odgovora, sem vaš

pl. Wolf.

Ko je bilo pismo končano, mu je kot gorelo v roki in sam ga nese v najbližnji nabiralnik. Dva dni se je Wolf zibal v upu in obupu. Tretji dan pa je prejel drobno pisemce, na katerem je bil z lepo pisavo napisan njegov naslov. Ves srečen ga nekaj časa opazuje, predno ga odpre. Konečno bere:

Gospod poročnik pl. Wolf!
Zanašajoč se na vašo častno besedo, vas prosim, da me počakate na pokopališču sv. Ane pod veliko lipo blizu paznikove hiše in sicer v četrtek zvečer ob devetih. Prosim, da radi izbira časa in prostora ne mislite slabotno o meni. Ne vem za noben drug prostor in tudi pozno pridem iz prodajalne.

M. W.

Goreče ga pritisne na svoje ustnice. — Vendar enkrat, sladko dekle!

III.

Konečno je bilo v četrtek zvečer; čudovito gorek pomladanski večer. Polna luna je metala svojo srebrno svetlobo na zemljo. V omamljivo dišečem bezgovem grmu je žrgolel slavec svojo koprnečo pesem in v vejah je šumelo skrivnostno in tajinstveno. Že precej časa je hodil Wolf po označenem kraju sem in tja vedno gledajoč na uro, ako že ni prišel določeni čas. Neizmerno srečni občutki so ga obhajali; njegovo srce je tako vroče bilo v ljubezni do dekleta. Da bi saj kmalu prišla! Ali je mogoče pozabila na dogovor? Ali se je mogoče skesala?

Sede na klop — kje je vendar? Ali ne škriplje pesek pod lahnimi koraki? Poželjivo pogleda v ono smer in v majhni oddaljenosti stoji pred njim ona, ki jo je pričakoval, tresoč se in s povešenimi očmi.

Naglo skoči in ji hiti nasproti; toda skoro pobožno obstane pred njo. Kako sladka je bila. Njen krasni obraz, oblit z mesečino, se mu je zdel kot posobljena pesem. Konečno se

kaj o sebi povedati, Marija. — Kako dolgo si tukaj?

— Od prvega marca. Pa saj ne morem mnogo povedati. Moje življenje tukaj je precej enakomerno. V trgovini imam mnogo dela, da morem iti samo ob nedeljah na izprehod. Včasih grem tudi kam, drugam. Včasih grem tudi v gledališče; to je moja najljubša zabava. Pogosto pa si tega ne morem privoščiti.

— Zda bo vse drugače, srček moj. Za to bom skrbel jaz. — Ne, — ga zavrne, — ne, na noben način!

— In zakaj ne, dragica? — Ne, tega ne morem sprejeti. Nočem delati tako, kot delajo druga dekleta iz trgovin, ne, ne morem! Gospod Wolf, ako zahtevate —

— Dekle, ali si pozabila, da sem tvoj Wolf?

— Dovolite mi malo časa, da se na to privadim. Mogoče bi bilo boljše, da niti ni poskusim. Kajti, kajti — kaj sem že prej hotela reči? Zdi se mi, da ni bilo prav, da sem prišla.

— Dekle. — Da, ni prav, — pravi, — vedno pa sem omahovala, ali bi odgovorila na vaše pismo, ako naj sledim vaši prošnji.

— Marija, kaj ti je branilo? — Zda sem prišla na sestanek, ker sem morala. — tiho nadaljuje, — toda čutim, da me ta korak veliko velja — spoštovanje do same sebe.

— Ne bodi otrok! — Odgovorite mi na eno vprašanje, — ga naglo prekine, — ali bi kako damo iz družbe povabili na sestanek?

— Tega mi ne bi bilo treba, ker imam dovolj priložnosti približati se vsakteri, ki mi je kaj pri sreju, na plesu, pri večerji itd. Kako pa je to s teboj? Za teboj hoditi, na cesti te ogovoriti, da bi ljudje dobili priložnost o tem govoriti — ne! V resnici mi ni preostalo nič drugega, kot prositi te za sestanek — na vsak način sem moral enkrat govoriti s teboj — tako ni moglo več dalje! Drugam če bi skoprnal v hrepenenju po tebi.

— Tako ni moglo iti dalje, — ponovi Marija tiho, kot sama za sebe.

— Kaj ne, zdaj sama izprevidiš, da nisem mogel storiti drugače. Zato nimaš nobenega vzroka, da bi se sramovala. Po-

vedati sem ti moral, kako te imam rad, da si moja edina milsel po dnevu in ponoči.

Nežno jo pogladi po njenih plavih laseh. Ljubeznivo se mu nasloni na prsi in se oklene okoli njegovega vratu.

— O, Wolf, kako te ljubim! — mu šepče — tudi zaupam ti, da se ne šališ z menoj.

— Ne, pri Bogu ne, dekle! — pravi resno, — za samo mimogrede ljubimkovanje te je preveč škoda. Ljubim te z ono svetlo ljubeznijo, katero da človek samo svoji ženi. Tukaj, vpričo Boga ti prisegam, da te hočem imeti za svojo ženo!

— Wolf! — vzklikne Marija; toda njen glas je kazal več strahu kot pa veselja. — Saj ne veš kaj govoriš — ti, častnik, jaz modistinja, — saj to ni mogoče!

— Nemogoče ni, toda zelo težavno — tega si sam ne tajim. — In potem tvoja družina in tvoja služba.

— Če moram tudi vse pustiti, bom storil, da imam tebe!

— Wolf, misel je prelepa, da bi mogla vanjo verjeti.

— Samo verjemi, draga duša, ljubi me in bodi mi zvesta; ali slišiš?

Iz njegovega glasu je zvenel zadušeni strah, ko je to izgovoril. Izgubil je vsak pomislek, odkar je držal lepo dekle v svojih

rokah. Ne vpraša je niti za njeno družino, niti za njeno pokopanje. Zadoستoval mu je, da je bila pri njem, da se je mogel opijaniti ob njeni lepoti. In Marija je bila lepa kot sen. Sedela mu je na kolenih, trdno jo je držal z rokami, z glavo je slonela na njegovih prsih in njene ustnice so bile samo blažen smeh.

Lunin svet jo je obdajal s čarobno svetlobo. Njene temne modre oči, ki so jih obdajale dolge temne obrvi, so se svetile v posebni bliščobi iz njenega bledega obraza. Ko jo Wolf ves zamaknjen opazuje, se začudi njeni velikim bledebi in pri tem ga napolni strah.

— Tako blede si, draga moja. Menda nisi bolna?

— Bodi brez skrbi, moj dragi, — se mu nasmeje, — popolnoma zdrava sem. Samo svežega zraka mi manjka. Ves dan biti v delavnici, ali pa v trgovini, to me napravi blede.

— To se mora drugače napraviti, — od tam moraš stran! Izviže se mu iz objema in se vzravna.

— Od česa pa naj živim? To ne gre. Tudi drugi morajo delati. Zdaj v seziji je mnogo dela. Pozneje bo že boljše.

— Draga moja, naj jaz skrbim za tebe, — jo prosi.

(Dalje prihodnjik)

KUHINJSKE PEČI

Imamo lepo izbero Grand, Roper in Quality kuhinjskih peči na plin.

Nudimo vam tudi električne kuhinjske peči.

Miza in 4 stoli (breakfast set) od 24.95 naprej.

Pri nas dobite tudi druge predmete za vaš dom

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6104 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUSNIK

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE NENADNE IZGUBE NASČEGA PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Pfc. John Simoncic

Svoje mlado življenje je izgubil v borbi za svobodo celega sveta, dne 21. julija 1944.

Srečno ljubljeni sin in brat,
umrl si za svobodo sveta
in sedaj počivaš v tuji zemlji,
a duša Tvoja vrh neba
uživa večno rajsko srečo,
v objemu večnega Boga

K nam pa žalost se je naselila
ki nas ne bo nikoli več zapustila,
pri nas preje ne bo veselja,
dokler se skupaj s Teboj ne snidemo!

Žalujoči ostali:

JOHN in FRANCES SIMONCIC, starši;
JOAN, MILDRED URBANIA, sestri.

Cleveland, O. 23. julija 1945.

Za delavce Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE ŽENSKE ZA HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPIJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Stalno delo — Zahteva se izkaz državljanstva — Zglasite

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 801

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

Išče se

jeklarske delavce

Plača od ure

Ohio Iron Works Co.

4300 PERKINS AVE.

Mali oglasi

Dr. Kernovo

Angleško-Slovensko

berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine.

Dobi se v naši tiskarni

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnika, bodi izvečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušča. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti

Knausovo poslopje
6131 St. Clair Ave.

VAŠI ČEVLJI

bodo zgledali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvovrstno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

OHIJSKO VINO

\$2.50 gal.—Prve vrste

EMERY'S BAR

961 Addison Rd.

Odprto do 2.30 zj.

Natakar ali natakari

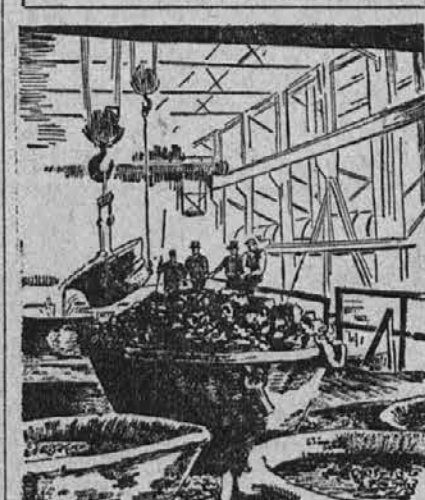
dobi dobro stalno delo z dobro plačo. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

Oglašajte v... Enakopravnosti

Behind

Your Bonds

Lies the Might of America

LEAD AND SILVER

Discovery of gold attracted the Nation's attention to Idaho in 1860 but the surrounding "worthless rock" that gold hunters spurned 25 years later became the foundation of an enterprise that brought the state into first place in the production of lead and silver. Elimination of waste, big-scale operations and new scientific processes of milling, smelting and refining have enabled the industry to provide livelihood for 50,000 people. It has added to the Nation's wealth that will be enjoyed by holders of War Bonds.

U. S. Treasury Department

PRODA SE

hiša Colonial tipa, s 14 sobami, nahajajoča se na državni cesti Route 6, šest milj od Euclid Ave. Hiša ima pet kopalnic, 2 ognjišča, vdelen ledeniški sistem, "stoker" gorkoto na vroč zrak, 5 akrov krasno obdelane zemlje; zelo primeren prostor za privaten klub, trgovino ali turistični dom, ali pa se hišo lahko predela za 2 ali 3 stanovanj.

Privatni lastnik mora prodati, da uredi za puščino, in je cena le del originalne cene. Fokličite IV 7468.

STARS IN SERVICE

COMDR. DAVID McCAMPBELL
LEADING NAVY ACE AND WINNER OF THE CONGRESSIONAL MEDAL OF HONOR — HE SHOT DOWN 34 JAPS IN 5 MONTHS — 9 OF THEM IN 95 MINUTES!

ALAN MAVER

McCAMPBELL SAYS HIS DIVING EXPERIENCE (HE WON BOTH EASTERN COLLEGIATE AND A.A.U. MIDDLE ATLANTIC STATES TITLES) HELPS IN HIS FLYING, GIVES HIM A SENSE OF BALANCE IN ANY POSITION — YOU CAN HELP BY DIVING DEEP INTO YOUR POCKETS FOR THE MONEY THAT WILL BUY ANOTHER WAR BOND

U. S. Treasury Department

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce

Za delavce